

**XIZMAT KO'RSATISH VA SERVIS SOHASINI
RIVOJLANTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-
QUVVATLASH – INNOVATSIYALAR TA'SIRI**

Ergashev Xudoynazar,

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “boshqa tarmoqlarda buxgalteriya
hisobi va audit” kafedrası dotsenti, Samarqand*

Ergashev1962@mail.ru

Sherqulov Doston,

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi, Samarqand

Doston999@gmail.com

Isroilov Muzaffar,

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi, Samarqand

Isroilov5@gmail.com

Annotatsiya: *Xizmat ko'rsatish sohasi zamonaviy iqtisodiyotlarda muhim o'rin tutib, yalpi ichki mahsulotning o'sishiga, aholi bandligini ta'minlashga va umumiy iqtisodiy rivojlanishga katta hissa qo'shmoqda. Xizmat ko'rsatish sohasining ahamiyatini e'tirof etgan holda, butun dunyo hukumatlari uning o'sishi va raqobatbardoshligini qo'llab-quvvatlash bo'yicha siyosat va tashabbuslarni tobora ko'proq amalga oshirmoqda. Ushbu maqolada xizmat ko'rsatish va servis sohasini rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning har tomonlama tahlili, davlat aralashuvining turli shakllari, asosiy muammo va imkoniyatlar, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning tarmoqlar o'sishi va innovatsiyalarga ta'siri o'rganilgan.*

Kalit so'zlar: xizmat ko'rsatish sohasi, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, iqtisodiy rivojlanish, davlat siyosati, raqobatbardoshlik, innovatsiyalar.

Xizmat ko'rsatish sohasi moliya, sog'liqni saqlash, ta'lim, turizm, axborot texnologiyalari va boshqalarni o'z ichiga olgan keng ko'lamli tarmoqlarni o'z ichiga oladi. Iqtisodiyotlar xizmat ko'rsatishga yo'naltirilgan tuzilmalarga o'tishi bilan xizmat ko'rsatish sohasining o'sish va bandlikni ta'minlashdagi roli yanada yaqqol namoyon bo'ladi. Hukumatlar maqsadli siyosat va qo'llab-quvvatlash mexanizmlari orqali xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishga ko'maklashishda hal qiluvchi rol o'ynaydi [1].

Xizmat ko'rsatish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash raqobatbardoshlik, innovatsiyalar va barqaror o'sishni rag'batlantirish uchun muhim ahamiyatga ega. Hukumatlar sektorning mahsuldorligini va global raqobatbardoshligini oshirish uchun moliyaviy rag'batlantirish, me'yoriy-huquqiy bazalar, infratuzilmani rivojlantirish va salohiyatni oshirish dasturlarini o'z ichiga olgan turli xil ko'mak beradi.

Hukumatlar xizmat ko'rsatish sohasini qo'llab-quvvatlash uchun soliq imtiyozlari, subsidiyalar, grantlar, investitsiyalarni rag'batlantirish sxemalari, davlat-xususiy sheriklik va tartibga solish islohotlari kabi bir qator tadbirlarni qo'llaydi [2]. Ushbu tadbirlar bozordagi muvaffaqiyatsizliklarni bartaraf etish, investitsiyalarni rag'batlantirish, tadbirkorlikni rivojlantirish va xizmat ko'rsatuvchi provayderlar uchun umumiy biznes muhitini yaxshilashga qaratilgan.

Xizmat ko'rsatish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning afzalliklariga qaramay, muammolar mavjud, jumladan, tartibga solishning murakkabligi, moliyalashtirishning cheklanganligi, malakalarning yetishmasligi va texnologik buzilishlar ko'rinadi [3]. Hukumatlar ushbu muammolarni innovatsiyalar, ko'nikmalarni rivojlantirish va xizmat ko'rsatish sohasida raqamli

transformatsiyani qo'llab-quvvatlovchi maqsadli siyosatlar orqali hal qilishlari kerak.

Xizmat ko'rsatish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash uning o'sishi va raqobatbardoshligi uchun muhim, biroq bir qator muammolar uning samaradorligiga to'sqinlik qilishi mumkin [4]. Hukumatlar ushbu muammolarni innovatsiyalar, ko'nikmalarni rivojlantirish va sektorda raqamli transformatsiyani rivojlantirishga qaratilgan maqsadli siyosatlar orqali hal qilishlari kerak. Keling, asosiy muammolar va ularni engish strategiyalarini ko'rib chiqaylik:

- Qiyinchilik: Murakkab va eskirgan qoidalar kirish uchun to'siqlar yaratishi, innovatsiyalarni bo'g'ib qo'yishi va xizmat ko'rsatuvchi provayderlarning o'sishiga to'sqinlik qilishi mumkin.

- Strategiya: Hukumatlar me'yoriy-huquqiy hujjatlarni soddalashtirishi, muvofiqlik tartib-qoidalarini soddalashtirishi va xizmat ko'rsatish sohasidagi korxonalar uchun yanada qulay tartibga solish muhitini yaratishi mumkin. Normativ-huquqiy hujjatlarni muntazam ravishda ko'rib chiqish va yangilash o'zgaruvchan bozor dinamikasiga moslashishga yordam beradi [5].

Moliyalashga kirishning cheklanganligi:

- Qiyinchilik: Xizmat ko'rsatish sohasi korxonalari texnologiya, kengayish va innovatsiyalarga sarmoya kiritish uchun moliyalashtirishga kirish juda muhimdir. Biroq, ko'plab korxonalar arzon moliyalashtirishni ta'minlashda qiyinchiliklarga duch kelishmoqda.

- Strategiya: Hukumatlar past foizli kreditlar, grantlar yoki venchur kapitali tashabbuslari kabi xizmat ko'rsatish sohasi korxonalarining ehtiyojlariga moslashtirilgan moliyalashtirish dasturlarini qo'llab-quvvatlashi mumkin. Moliyaviy savodxonlik dasturlari va moliya institutlari bilan hamkorlik ham moliyalashtirish imkoniyatlarini yaxshilashi mumkin.

Malakatlar etishmasligi:

- Qiyinchilik: Tez texnologik taraqqiyot va o'zgaruvchan bozor talablari malakali ishchi kuchini talab qiladi. Biroq, raqamli savodxonlik, ma'lumotlar tahlili va mijozlarga xizmat ko'rsatish kabi sohalarda malaka etishmasligi sektorning o'sishiga to'sqinlik qilishi mumkin [6].

- Strategiya: hukumatlar xodimlarni rivojlanayotgan xizmat ko'rsatish sohasi uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan jihozlash uchun malaka oshirish dasturlari, kasbiy ta'lim va ta'lim sohasidagi hamkorlikka sarmoya kiritishi mumkin. Sanoat manfaatdor tomonlari bilan hamkorlik o'quv dasturlari sanoat talablariga mos kelishini ta'minlaydi.

Texnologik buzilish:

- Qiyinchilik: avtomatlashtirish, sun'iy intellekt va raqamlashtirish kabi texnologik buzilishlar an'anaviy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar uchun qiyinchilik tug'dirib, xizmatlar ko'rsatish usullari va biznes modellarini o'zgartirishi mumkin [7].

- Strategiya: Hukumatlar raqamli savodxonlikni rag'batlantirish, texnologiyalarni o'zlashtirish uchun rag'batlantirish hamda innovatsion markazlar va tadqiqot markazlarini qo'llab-quvvatlash orqali xizmat ko'rsatish sohasida raqamli transformatsiyani osonlashtirishi mumkin. An'anaviy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar va texnologik startaplar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish innovatsiyalar va moslashishni rag'batlantirishi mumkin [8].

Bozor o'zgaruvchanligi va global raqobat:

- Qiyinchilik: Global raqobat va bozorning o'zgaruvchanligi xizmat ko'rsatish sohasi korxonalari, ayniqsa kichik va o'rta korxonalar (KO'B) raqobatbardoshligiga ta'sir qilishi mumkin.

- Strategiya: hukumatlar xizmat ko'rsatuvchi provayderlarga o'z imkoniyatlarini kengaytirish va global bozorlarda raqobatlashishda yordam berish uchun xalqarolashtirish sa'y-harakatlarini, savdoni rag'batlantirish tashabbuslarini va bozorga kirish dasturlarini qo'llab-quvvatlashi mumkin [7]. Eksport yordami va

bozor ma'lumotlarini taqdim etish korxonalarga global muammolarni samarali hal qilish imkonini beradi.

Maqsadli siyosat va tashabbuslar orqali ushbu muammolarni hal qilish orqali hukumatlar xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishi, innovatsiyalar kiritishi va tez rivojlanayotgan biznes landshaftida raqobatbardosh bo'lib qolishi uchun qulay muhit yaratishi mumkin. Innovatsiyalar, malaka oshirish va raqamli transformatsiyaga yo'naltirilgan strategik investitsiyalar xizmat ko'rsatuvchi provayderlarga to'siqlarni yengib o'tishda hamda barqaror o'sish va muvaffaqiyat uchun imkoniyatlardan foydalanishda yordam beradi.

Ampirik dalillar shuni ko'rsatadiki, samarali davlat yordami xizmat ko'rsatish sohasida sezilarli o'sish va kengayishga olib kelishi mumkin. Xizmat ko'rsatuvchi provayderlar uchun qulay muhit yaratib, hukumatlar investitsiyalarni rag'batlantirishi, yangi ish o'rinlari yaratishni rag'batlantirishi va innovatsiyalarni rag'batlantirishi mumkin, natijada umumiy iqtisodiy rivojlanish va raqobatbardoshlikka hissa qo'shadi.

Case Studies va ilg'or tajribalar:

Xizmat ko'rsatish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashdan muvaffaqiyatli foydalangan mamlakatlarning namunali amaliy tadqiqotlari siyosatchilar va manfaatdor tomonlar uchun qimmatli tushunchalar berishi mumkin. Eng yaxshi amaliyotlar orasida aniq siyosat maqsadlarini belgilash, davlat-xususiy hamkorlikni rivojlantirish, raqamli infratuzilmaga sarmoya kiritish va sektorda innovatsiyalar va tadbirkorlik madaniyatini yuksaltirish kiradi.

Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash zamonaviy iqtisodiyotlarda iqtisodiy o'sishni, yangi ish o'rinlarini yaratish va innovatsiyalarni rag'batlantirish uchun muhim ahamiyatga ega. Maqsadli siyosat va aralashuvlar orqali hukumatlar xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlik, barqarorlik va barqarorlikni rag'batlantiradigan, pirovardida

umumiy iqtisodiy rivojlanish va farovonlikni ta'minlovchi qulay muhitni yaratishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bozhko V.P., Vlasov D.V., Gasparian M.S. Information technologies in economics and management: Educational-methodical complex. - M.: Ed. EAOI center. 2008. - p.120.
2. Mukhtorova E.L., Sherbekov V.D. Information technologies. T- 2007, p.256.
3. Levkovich A.O. Formation of the information services market. Publisher: "Publishing house of business and educational literature", 2005. - p. 335.
4. Khabibullaevich, E. K. (2023). Ways To Solve Modern Problems Of Economic Education In Institutes. American Journal Of Interdisciplinary Research And Development, 15, 76-79.
5. Khabibullaevich, E. K. (2023, December). Audit Of Innovative Activity In Enterprises Based On International Standards. In E Conference Zone (Pp. 61-65).
6. Khabibullaevich, E. K. (2023). Audit Of Financial Activities Based On International Standards. Conferencea, 151-155.
7. Ergashev, K. (2023). Modern Information Technologies: Features And Directions Of Economic Development. Наука И Инновация, 1(11), 90-93.
8. Azizbek, Xabibullayev, And Ergashev Khudoynazar. "Assessing The Influence Of Internal And External Factors During A Management Audit." Conferencea (2024): 68-71.